

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

VI. De Ecclesia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

num, Patriarcham Occidentis: minime verò Caput totius Ecclesie. Huc vtuntur auctoritate orthodoxorum anteponentium Concilium Papæ.

AVTOR. I. Papa Caput est & singularum omnium, & vniuersæ Ecclesie: à Christo immediate constitutus. 1. Sic Scriptura. Matth. 16. *Tu es Petrus. &c.* Ioann. vlt. *Pasc oves. &c.* 2. Sic Concilia. Et Chalcedonense, omnium maximum in epistola talem agnoscit Leonem. Et Constantiense damnauit negantem id Hussium.

3. Ratio euincit. 1. Papa est vnum Caput; ergo vnius Corporis: at singulæ Ecclesie seorsim non sunt vnum Corpus: ergo Papa est Caput vniuersæ Ecclesie. 2. Papa est immediatus Vicarius Christi: nam in Constantiensi Concilio Sess. 8 damnatur Wicleff id negans: ergo ræst Ecclesie visibiliter Papa; cui inuisibiliter Christus præsidet.

II. Summa Potestas Ecclesiastica nõ est in Ecclesia vel Concilio, remoto Papa seu formaliter, siue suppletiuè. 1. *Non formaliter*: quia Ecclesia est Monarchia; iuxta Ps. 2. *Postula à me gentes. &c.* Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion. Luc. 1. *Regni eius non erit finis.* Et loa 18. *Regnum meum non est de hoc mundo.* Regnum igitur Ecclesie ab vno regitur. 2. *Non suppletiuè*: nam in regnis humanis, vbi potestas Regi datur à populo, eadem est in populo radicaliter & suppletiuè: at in regno Christi, quod est Ecclesia à Christo collecta; iuxta Apoc 5. *Fecisti nos Deo nostro regnum*; potestas est immediate tantum à Christo. Hinc comparatur Ecclesia familiæ, *Matth. 24. H. br. 3.* Et Spontæ, *Eph. 4. 5.* Et Corpori, *Ioan. 10.*

Et Potestas ea Petro data est immediate, non Apostolis: Ergo neque Concilio generali sine Papa.

Vnde Concilia egent confirmatione Papæ; quam & petierunt. Quia ea sine Papa errare possunt etiam in decretis fidei; cum Papa non possunt.

III. Papa simpliciter & absolute est supra totam Ecclesiam, & Concilium; sic, vt in terris nullum supra se iudicium agnoscat. 1. Quia quæ Christo Capiti in Scripturis nomina tribuuntur, conueniunt & Papæ. Vt, *Luc. 12. Pater familias: Pastor, Ioann. 10.* Et *Eph. 4. Caput: Eph. 5. Vt & Spontæ.* 2. Quia sic Concilia contentiunt apud *Bell. l. 2. c. 17.*

IV. Papa etiam nec committere potest supra se iudicium coactiuum; sed solum discretiuum, vt Arbitro, non vt Iudici, cuius parendum sententiæ sit. 1. Quia Potestas Papæ supra omnes est de lure diuino: at in hoc dispensare nequit homo. Hinc iudicium de Papa soli Deo est referuatum, nec alteri committi potest.

VI. DE ECCLESIA.

QVÆSTIO XXXIII.

An soli Perfecti sint in Ecclesia?

ANABAPTISTÆ ait Calvinus *Instit. l. 4. c. 1. §. 2.* volunt cum Pelagianis, solos Perfectos efficere Ecclesiam, omni peccato carentem. 2. CONFESSIO Augustana *art. 7.* vult, Ecclesiam esse Sanctorum congregationem, qui vere creunt, & obdunt Deo. Et hanc internam esse Ecclesiam: Externam verò esse bonorum & malorum in vna fide & vsu Sacramentorum conuenientiam.

3. CALVINVS *Instit. l. 4. c. 1. §. 2.* docet idem; Simulque solos prædestinatos, id est,

Bb verè

verè credentes esse Ecclesiam.

SVADENT ita. 1. Quia, Cant. 4. *Tota pulchra es Amica mea, & macula non est in te.* 2. Eph. 5. *Vt exhiberet sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam.* Vide Genealog. part. 2. q. 6.

AVTOR. Concilium Mileuitanum iam olim, contra Pelagianismum istum definiuit, iustos humiliter & varaciter dicere: *Dimitte nobis debita nostra.* Ambr. Serm. 16. in Psa 118. *Non potest hoc iustus negare; quia nemo sine peccato est.* S. Aug. l. de Sp. & lit. c. ult. docet posse hominè, ex priuilegio Dei, viuere sine omni peccato, re ipsa tamen esse neminem, præter Christum, & l. de Nat. & grat. c. 36. B. V. Mariam. Idem l. 1. contra Pelag. & S. Greg. l. 21. Mor. c. 9. *Baptizati sunt sine crimine; sine peccato autem in hac vita neminem dixerim.*

DICO AD I. Id intelligi de anima iusti, carente mortalibus. Sic Aug. lib. de perfectione. Sic, Gen. 6. *Noë vir iustus fuit atque perfectus.* Phil. 3. *Quicumque perfecti sumus, hoc sentiamus.* Eph. 1. *Electi nos in ipso, ut essemus sancti & immaculati, sc. ab perpetua morte.* 2. Intelligitur de potiore parte Ecclesiæ iusta; vnde fit denominatio.

Sic etiam AD II. Dico, cum Concilio Toletano, Chryf. Hieron. Theophylasto. Vel cum Aug. & Bern. talem fore Ecclesiam post resurrectionem.

QVÆSTIO XXXIV.

An sint in Ecclesia grandes etiam peccatores & manifesti?

CONFESSIO NISTÆ, licet damnent Pelagianos Ecclesiam ex solis iustis constare; Item Nouatianos & Donatistas, desinere solos

esse in Ecclesia circa fidem lapsos; Volunt nihilominus tria: 1. Nullum esse Veniale peccatum ex natura sua; sed omnia ex se mortalia.

LUTHERVS in ass. rt. art. 31. Melancthon in Locis. CALVINVS Inst. l. 2. c. 8. §. 11.

II. CONFESSIO AVGVST. art. 7. *Ecclesiam esse Sanctorum Congregationem, qui Vere creantur, & credunt Deo.* Apologia Philippi: *Peccatores non pertinere ad Ecclesiam, nisi nomina.* Istud Pelagianum est. Finguntque duplicem Ecclesiam, Internam sanctorum, & Inuisibilem, nisi oculis fidei: Externam, de nomine solo Ecclesiam conuenientium bonorum ac malorum in doctrina fidei, & vsu Sacramentorum. BRENTIUS malos esse in Ecclesia, sed non de Ecclesia. Sic &

LUTHERVS lib. de Conciliis, esse eam Sanctarum, id est, omni peccato carentium, etiam laicis, qui iniustos faciunt, quia sunt mortalia.

III. Confessio. istæ art. 6. & 20. Lutherus art. 32. *Omnia opera hominis, etiam iustificata, sunt peccata mortalia; non tamen imputantur, si ad fidem & Nouatianis & Donatistæ solos fide lapsos excludunt ex Ecclesia Fidelium.*

SVADENT istis. I. Isa. 52. *Non adiciet vltra, ut pertransit per te circumcisi sui & immundus.* Ibidem. *Recedite, exite, pollutum nolite tangere.* Et, 2. Cor. 6. *recipiam vos.* Quis enim participatio iustitia cum iniquitate? Ego prius fiat separatio, quam receptio. Item I. Cor. 10. *Vnus panis, & unum Corpus multi panis.* At panis si ex frumento, non è paleis, Rom. 8. *Qui spiritum Christi non habet, non est eius.* At cum uoi habent peccatores; ergo non sunt eius membra. II. 1. Ecclesia solum dicitur Sancta: at si & peccatores in ea forent, etiam Scelerata dici deberet. III. S. Cyprian. lib. de Vnit. Eccl. *Non habet Deum Patrem, qui Ecclesiam non habet matrem; & contra; At impio non habent Deum Patrem.* Nam Rom. 8. *Qui filii Dei aguntur, hi sunt filii Dei &c.*

AVTOR. Peccatores quantoscuque dummodò sint Fideles, intra Ecclesiam esse, liquet ex S. Scriptura in libro Antichristo, part. 2. q. 8. Et pluribus in Geneal. par. 2. q. 6.

Adde quod S. Aug. tract. 6. in Ioann. ait: *Nos fatemur, in Ecclesia Catholica & bonos, & malos esse; sed tanquam grana & paleas.* S. Hieron. in dial. contra Luciferianos: *Arca Noë typus Ecclesiæ fuit; ut in illa omnium animalium genera; ita & in hac uniuersarum gentium ac morum hominum.*

mes sunt vasa aurea cum ligneis & fictilibus commorantur. Ratio: Quia, Si peccatores esse in Ecclesia definerent; iam Prælati, lapsi quo peccato, non forent amplius Prælati; nec eis obedendum. &c.

DICO AD I. ex S. Cyrillo & Hieron. ibid. Recedere iubentur ex Captiuitate Babylonica, literaliter; nec aliam eos comprehensuram: Et; Paulus loquitur de participatione cum Infidelibus, non autem cum peccatoribus. Et; panis vnus sumus per Baptismi aquam factus, id est, vna Christiana congregatio; & in hoc consistit similitudo. Et; mali sunt membra Christi vera, etsi non viua.

AD II. Ecclesia dicitur *sancta* ob Baptismum, Fidei professionem, ac Vnionem Christianorum cum Capite. Et; denominatio fit a meliori parte; que potior censenda; non à deteriore. Denique tota Deo consecrata est Ecclesia.

AD III. Mens Cypriani est; non esse vltos extra Ecclesiam Filios, aut bonos. Plura apud Bell. l. 3. c. 9.

Q V Æ S T I O XXXV.

An ex solis Prædestinatis constet Ecclesia, An etiam ex reprobis?

CALVINVS tria asserit: I. *Inst. l. 3. c. 2. §. 8.* Fidem semel verè habitam nunquãdã perdi posse; ideoq; omnem Fidelem verè prædestinatum esse. Sic & olim Iouianinus, teste Hieron. *libr. 2. contr. Iouin.*

II. Ecclesiam à solo Deo cognosci: *Inst. l. 4. c. 1. §. 2. &c.*

III. Externam esse Ecclesiam, in qua sint boni & mali,

SVADENT Istitis. I. Quia, Cant. 4. Ecclesia est *hortus conclusus, fons signatus, puteus aqua viuentis. &c.* quæ de Electis exponit S. August. l. 5. de Bapt. c. 27.

II. Quia in Arca Noë non fuerunt, nisi ex aquis saluandi: at ea fuit typus Ecclesiæ, ait Aug. *ibid. c. vlt.*

III. Quia Christus non est Caput, nisi illius Ecclesiæ, quam saluabit, & in iudicio extr. sibi exhibebit immaculatam.

IV. Quia, Ioan. 10. Ecclesia est vnum Ouille: at, ait, Aug. *tract. 45. in Ioann.* non sunt nisi prædestinati: ergo hi soli sunt in Ecclesia.

V. Similia olim Wickleff & Hufs.

AUTOR. Reprobos quoque in Ecclesia esse 1. S. Scriptura testatur in meo Antichristo par. 2. q. 2. Ita & S. Patres: *Cypr. l. 3. Epist. 3.* prolixè docet in eadem Ecclesia esse triticum & zizania, vasa in honorem & contumeliam. Aug. *tract. 45. in Ioan. secundum præscientiam & prædestinationem, quam multa oues foris, quam multi lupi intus?* 3. S. Aug. *Sermon. 1. de Conuers.* ait Paulum fuisse prius lupum, dein ouem. Chryf. prius vas fictile, dein aureum: Iudam verò prius aureum, dein fictile. Item Iudas reprobus euasit, *Act. 1.* & tamen, ait Aug. *in Ps. 3.* filius Dei fuerat; & *lib. de Vnit. Eccl. c. 13.* in Ecclesia fuit, in qua & cæteri Apostoli. Malè igitur Hufs fingit, Paulum semper in Ecclesia fuisse; Iudam nunquam.

4. Quia si prædestinatio sola facit esse in Ecclesia iam Turcæ, Iudæi. &c. necdũ Baptizati, sed prædestinati; forent in Ecclesia, viuaque membra Christi: & nunc pij Christiani extra eam forent, si non sint prædestinati: Vtrumq; falsum; quia S. Scripturæ contrarium. De nondum Baptizatis, Rom. 8. *Qui spiritum Christi*
Bb 2 non

non habet, non est eius membrum viuum: at reprobi habent spiritum diaboli; patet ex operibus. De piis baptizatis, 1. Cor. 12. *Omnes nos in vno spiritu in vnum corpus, baptizati sumus, & potati Gal 3. Omnes filij Dei estis per fidem: & tamen non omnes Corinthios & Galatas fuisse prædestinatos credibile est.*

DICO AD I. Non omnia in Canticis sunt de Ecclesia intelligenda. Deius; ibi tribuitur toti, quod conuenit parti: vt Matth. 27. *Litrones blasphemarunt;* at vnus solus: Phil. 2. *Omnes, quæ suæ sunt, querunt,* id est, multi.

AD II. Arca in hoc typus fuit Ecclesiæ, quod extra eam nemo saluus: Non in omnibus, Ecclesiæ similis est; alioquin omnis baptizatus esset prædestinatus, quia 1. Pet. 3. Baptismus confertur cum Arca.

AD III. Christus est Caput Totius Ecclesiæ; non partes saluandæ solum ex gratia & merito; sed & damnandæ ex iustitia sua erunt.

AD IV. In ouili, præter oues, sunt etiam reprobi hædi, Matth. 25. Oues autem dicuntur tam reprobi, quam iusti: vt & Ezech. 34. de sanis ouibus & ægris dicitur: de omnibus, Ioann. vlt. *Pasce oues.* Psal. 7. *Iratus est furor tuus super oues pascuaturæ.*

QVÆSTIO XXXVI.

An Ecclesia sit Visibilis?

LUTHERANI, teste Frid. Straphylo in Apol. 1 par. 2. locuerunt Inuisibilem; Deius; ob absurda secuta, clam in hoc conuenerunt; *Nomine esse Visibilem, Res inuisibilem.* LUTHERVS *lib. de seruo arb.* (obicitur enim Melanchioni; Incredibile, Deum tam diu Ecclesiam detrahisset; & spondit, Deum nunquam deseruisse; sed eam non esse hanc Papisticam; Paucos pios esse Ecclesiam;

nam non illam quæ uisib. dicitur Ecclesia; & uisibilem semper in mundo sic fuisse. Libro contra Cath. inuicem Ecclesiam, in. esse Spiritualem, & solum a fide præceptibilem. Lib. de Missa præ uita abrog. part. 1. Quis Ecclesiam uisibilem monstrabit, cum sit occlusa in spiritu, & solum exaltetur. Vnde Credo Ecclesiam Sanctam? Magdeb. 1. Cent. 1. l. 1. c. 4. Veram Ecclesiam dicunt esse ceteri: in exiguum; numerosum f. solum; sicut, qua intratur, porta angusta est, & lata, Melanch. in Locis; Ecclesia est Visibilis; at iuxta Dei uerbum, soli electi & à Deo illi minantur Ecclesia. Sic & ceteri.

CALVINVS Instit. l. 4. c. 1. §. 7. *Bisariam de Ecclesia S. l. itera loquuntur; Internam intelligunt, quæ est reuera coram Deo. Intra Nobis inuisibilem; solius Dei oculis conspicuam, credere necesse est.*

3. *Ad amplectendam eo modo Ecclesiæ uisibilitatem; nihil opus est ipsam oculis cernere, ut manibus palpare.*

SVADENTISTIS: I. Irem. 3. *Dabo legem meam in cordib. eorum, & ero eis in Deum, & ipsierunt mihi in populum* q. d. Fuit ceteris externus Ecclesia legalis; at Christiana interna erit.

II. Luc. 17. *Regnum Dei non uenit observatione; neque dicent, Ecce hic, aut illic. Ecce enim Regnum Dei intra uos est.*

III. De cultu interno, Ioann. 4. *Ueni hora, & nunc est, quando ueri Adoratores adorabunt Patrem in spiritu, & ueritate.*

IV Heb. 12. *Non accessistis ad trahibilem montem, Sinai ueteris Ecclesiæ; Sed ad Sion montem, & Ciuitatem Dei uiuentis, nouam Ecclesiam spiritalem.*

V. 1. Pet. 2. *Tanquam lapides uini superdiscamini Domus spiritualis, Sacerdotium sanctum, offerentes spirituales hostias.*

VI. Ecclesiam esse, creditur: ergo non uidetur.

AVTOR. Ecclesia Dei uerè est Visibilis. I. Sic S. Scriptura in meo *Antichristo* part. 2. q. 15. Adde Sic præfigurata est Ecclesia: Ps. 2. *Dabo tibi Gentes, &c.* Psal. 21. *Conuertentur ad Dominum fines terra.* Ilia. 49. *Ecce isti de longe, &c.* Ilia. 54. *Videbunt omnes fines terra Salutare Dei.*

Dei. Isaïæ. 60. *Omnes isti congregati sunt. &c.*

2. Nec soli Deo cogniti: nam Isa. 61. *Sciatur in Gētib; semen eorum: Omnes, qui viderint eos, cognoscent eos, quia isti sunt Semē, cui benedixit Deus.* Dan. 2. Christus est lapis excisus crescens in montem magnum, qui implevit totam terram.

3. Omnes tenentur se Ecclesiæ adiungere: iuxta Isa. 60. *Ambulabunt gentes in lumine tuo: ergo con'pici debet.* Item dignosci ab hæreticis: Vnde *Splendor eius sicut lux; ne ait August. l. 18. Ciuit. c. 32. credentes ad obscuri nominis sectam transeant.*

4. Gloria Christi debet necessariò ex gloria visibilis Ecclesiæ clarescere. Hinc, 1. Tim. 3. *Ecclesia Columna. &c. Et manifestè magnum est pietatis Sacramentum, sc. Incarnatio, quod manifestatum est in carne, iustificatum in spiritu, apparuit Angelis, prædicatum est in gentibus, creatum in mūdo, esumtum in gloria.* Et sic omnia, quæ dixit Scriptura de Christo incarnato Ecclesiæ quoque inferunt manifestationē. Vnde Aug. epist. 48. *Quomodo confidimus ex Scriptura nos accepisse Christum manifestum; si non inde accepimus Ecclesiam manifestam?*

DICO AD I. Ieremias confert Vetus Testamentum cum Nouo; non Ecclesiam cum Ecclesia. Neque lex in cordibus scripta infert Ecclesiam inuisibilem.

AD II. Loquitur ibi de tuo aduentu primo, vel de gratia.

AD III. Agit ibi Christus de ritu modoque adorationis: non de loco: *te. in spiritu*, contra corporales Iudæorum adorationes; & *Veritate*, contra Sama-

ritanorum falsitatem. Ita D. Thomas.

AD IV. Intelligitur per Sion Ecclesia triumphans, non Militans; ad quā spe, non reaccessimus. Ita Chryf. Theophil. S. Thomas.

AD V. Ecclesia dicitur spiritualis, nō secundum substantiam, vt Angeli; sed secundum Ordinationem; quia ordinatur ad spiritum, & dominatur in ea spiritus. Sic, 1. Cor. 2 dicitur *homo spiritualis*: 1. Cor. 15. *Corpus spirituale.*

AD VI. Non Ecclesia creditur; sed Sanctitas Ecclesiæ; quæ est inuisibilis. Aut, Videmus cœtum Ecclesiæ; quod autem is sit Ecclesia, hoc credimus. &c.

QVÆSTIO XXXVII.

An vera & Visibilis Ecclesia possit deficere?

LUTHERO-CALVINISTÆ apud Bell. l. 3. de Eccl. c. 11. docent Visibilem Ecclesiam interdum errare in fide & moribus sic, vt penitus deficiat.

SVADENT ISTIS. 1. Quia, Adam & Eva à Deo apostatarunt. 2. Aaron totusque Israël apostatauit ad vituli latriam. Exod. 32. 3. Item tempore Helix. 3. Reg. 19. *Relictus sum ego solus: Et illi 7000. nec Helix erant cogiti.* 4. Tempore Christi pauci supererant fideles; tempore Antichristi, Luc. 18. *putasne Filius hominis veniens inueniet fidem?* 5. Non obstant factæ promissiones, quod non sit defectura: Nam *Leu. 28. promisit se populum non abiecturam; abiicit tamen, Osea, 2.*

AVTOR. Visibilis Ecclesia nunquā potest deficere. 1. Ita *Verbum Domini, quod manet in æternum, in meo Antichristo p. 2. q. 15.* 2. Quia Regnum Christi æternat, quod est Eccl. Visibilis. Pf 88.

Eb 3 Thro.

Thronus eius sicut sol in consp. eius, & sicut luna perfecta in aeternum &c. Ponam in saeculum saeculi semen eius, & Thronum eius sicut dies caeli. Dan. 2. Suscitabit Deus caeli regnum, quod in aeternum non dissipabitur. Luc. 1. Et regni eius non erit finis. quae de Ecclesia Visibili dicuntur. 3. Donatistae dicebant, totam visibilem Ecclesiam perisse; solum in Africa paucos de ea superesse Donatistas: Quos refutat S. Aug. in Psa. 101. Inuisibilem perire non posse Donatistae aequè, ac Luthero-calvinistae, asseriebant.

4. Ratio. Si aliquando sola esset inuisibilis Ecclesia; esset etiam aliquando salus impossibilis ijs qui extra eam sunt; Nam ingredi non possent eam, quam ignorant. Item: Illi, qui inuisibilem faciunt, aut palam profitentur fidem, aut non: si palam; iam est visibilis: si non; iam nulla est Ecclesia & salus. Quia, Rom. 10. Ore fit Confessio ad salutem: Nec est Ecclesia, ubi non est Confessio fidei.

DICO AD I. Illi duo non erant Ecclesia, sed initium futurae.

AD II. Moyses erat summus Pontif. & Caput; is non errauit: Aaron tunc non erat Pontif. Nec totus populus defecit. Nam tribus Leui erat Domini, congregatiq; sunt ad Moysen. &c.

AD III. Iudaei non erant soli Ecclesia Vniuersalis. Nec Iudaei omnes defecerunt, sed solus Israel subiectus Regi Samariae; Populus Iudae subditus regi Ierosolymitano.

AD IV. Tunc multi erant fideles. Ioann. 12. Act. 2. & 8. Conueniebant viri religiosi ex omni natione. Sub Antichristo fides erit; etsi minus eximia.

AD V. Fuit ea condicionalis pro-

missio: Ecclesiae autem facta est absoluta. Quin etiam, Ego rogavi pro te, NE DEFICIAT FIDES TVA, seu personalis, seu Christiana vniuersa, &c.

QVÆSTIO XXXVIII.

An Ecclesia Visibilis possit errare?

CALVINVS, Instr. lib. 4. c. 8. §. 13. Inuisibilis Ecclesia nec deficere, nec errare potest in necessariis ad salutem: in alijs potest. Sic ferè Lutherani.

SVADENT istis. 1. Quia, 3. Regum omnes Prophetae 400. errarunt, excepti Ieremias: 2. Isa. 56. Speculatores eius cæci omnes, nescierunt vniuersi.

3. Pōitex, Sacerdotes, omnisque populus clamauerunt: Crucifige. Et Apostoli fidem amiserunt: iuxta Matth. 26. Omnes vos fratres, dolum patiemini. Et Marc. ult. Exprobant incredulitatem eorum.

Duas tamen restrictiones apponit: 1. Si reiiciat Traditiones, & nihil extra Scripturam proponat. 2. Vniuersalis Ecclesia sola non errat, si non extendatur ad Episcopos; qui singuli sunt particularis Ecclesiae.

AVTOR. I. Ecclesia Vniuersa, est Dubitare in quibusdam possit; vt in Cōceptione immaculata B. V. Absolutè tamē & pertinaciter nequit errare in Cōdendis, aut Faciendis; siue ea proponantur ex Verbo Scripto, siue Tradito: id est tam in Vniuersis fidelibus, quam in Episcopis repræsentatiuè.

1. Quia, sic in Euangelio Dominus Vide meum Antichristum par. 2. q. 10. Adde 1. Tim. 3. Ecclesia Dei est Columna & firmamentum Veritatis. Non hic alii Scripturarum Custos, vt Calvinus fingit. Nam fuit Columna tunc etiam Ecclesiam cum nulla esset S. Scriptura usquam. Deinde, Eph. 5. Vir caput est mulieris, sicut Christus.

Christus Caput Ecclesia in gubernando; itaque tenetur Christus ab ea remouere omnem; non Ignorantiam, vt vult Calvinus; Sed errorem in fide, Hoc, non illa, damnabilis est.

2. Ecclesia est Sancta, scil. in professione fidei Sancta: quare nil continere potest, nisi sanctum, id est, Verum, quoad Doctrinam fidei; & Iustum, quoad præcepta morum.

3. Multa sunt de fide, non tamen ad salutem necessaria: Vt esse Scripturas Sacras: nã sine hac fide saluati sunt multi antè, quam essent Scripturæ. Vnde si vera esset Caluini sententia, multa fidei dogmata possent in dubium vocari.

4. Sic Patres. Quare Aug in Pl. 118. Disputare contra id, quod vniuersa Ecclesia sentit, insolentissime insanie est.

II. Nec Ecclesia repræsentatiuè, errare potest. Quia populi tenentur suos sequi Pastores: Luc. 10. Qui vos audit, me audit. Matth. 23. Quacunque dixerint, facite. Episcopi autem repræsentant Ecclesiam.

DICO AD I. Illi 400. fuerunt pseudopropheta: in Samaria: regno; at in Iudæa plures erant veri.

AD II. Istud omnes hic, vt sæpè, non accipitur vniuersè, excepto nemine.

AD III. Illi habuerunt priuilegiũ non errandi, vsque ad Christum: iuxta Ierem. s. Peribit Lex à Sacerdote. &c. Et pars populi clamabat, Crucifige. Apostoli tunc erant partes Ecclesiæ tantum materiales, & designati solum Episcopi: nã status Ecclesiæ cœpit in die Pentecostes perfectè. Et ij reprehenduntur de infidelitate quoad resurrectionem, nō quoad cætera: Eadem autem resurrectionis

nondum acceperant, Ioann. 20. Luc. 18. Et Magdalena, B. V. Maria. &c. interim ardebant fide, spe, & Charitate.

Q V Æ S T I O XXXIX.

ECCLESIAE Luthero-Caluinistæ NOTIS quid inest veri?

LUTHERVS lib. de Conciliis; Notas septenas designat, & Legitimas. 1. Prædicationem Euangelii; 2. Administrationem Baptismi. 3. Vsum Euchariæ. 4. Vsum Clauium 5. Electionem Ministrorum 6. Orationem, Psalmodiam, Catechismum. 7. Mysteriũ Crucis interne. vt pusillanimitas, terror; externa, vt persecutiones &c.

Sic & CONFESSIO Augustiana art. 6. in Apolog. Brentius, Centuriatoris &c.

CALVINVS Inst. l. 4. c. 1. § 9. 10. 11. & Calviniste, priores quinq; reducunt ad duas: Prædicationem Verbi sinceram, & Vsum Sacramentorum. Addunt Constantiam in Confessione fidei, & Obedientiam in Ministros Verbi.

PRÆDICATIONEM hinc

SVADENT Brentius, Melanchthon, Calvinus. 1. Ioann. 10. Oue: mee Vocem meam audiunt. Ergo vbi Auditus Verbi, ibi & Ecclesia. 2. Melanchthon, vbi est Verbum mundans, ibi est Ecclesia. Eph. 5. Mundans eam lauacro fidei. 3. Calvinus Matth. 18. Ubi sunt duo vel tres. &c. 4. Brentius, Ioann. 10. Illos dixit Deos, ad quos sermo Dei factus est. &c.

AUTOR. Nihil sufficientes hæ Notæ sunt ad demonstrationem Ecclesiæ; & vixdum ad probabilitatem.

1. Quia, Notæ debent esse propria, non communes: at Prædicatio cunctis Sectis est communis adeo; vt, quantumuis inter se pugnent, singula lynceram veramque eam se habere pertendant. Luthero-Caluinista fatentur tuam Prædicationem non carere Nauis: vt Lutherus lib. de Ecclesia. Verbum Dei est Nota; licet aliis magis, aliis minus purè prædicetur. Calvinus, §. 12. idem fatetur.

2. Quia,

2. Quia, Notæ esse notiores debent
 nilo, cuius sunt Notæ: At de Vera præ-
 dicatione controuertitur, de receptione
 Verbi in animis nescitur: Et de vero
 sensu Scripturæ solum scitur ex testimo-
 nio Ecclesiæ, teste *August. l. de utilit. cre-
 dendi c. 14* Brentius *l. de Conf. Wirtenb.*
 ait, Ecclesiam habere ius & Testandi de
 Scriptura, & Interpretandi eam. Cal-
 uinus, *4. c. 1. §. 5.* Eam esse Custodem
 Scripturæ, Melancthon. *in Locis*. requi-
 rit testimonium Ecclesiæ ad lites diti-
 mendas. At notior esse debet Custos,
 quam rescustodita; Doctor, quam do-
 ctrina: Ecclesia, quam Scriptura; non
 contrâ.

3. Quia, Notæ sunt ineparabiles à
 vera Ecclesia: at aliquando in Veris Ec-
 clesiis Corinthiorum, & Galatarum nō
 erat sincera Prædicatio; *1. Cor. 1. Gal. 1.*
 Neque tamen errabant obstinatè, sed i-
 gnorabant. Item in falsa Ecclesia subin-
 de potest esse vera prædicatio: Vt apud
 Schismaticos.

DICO AD I. Auditus Verbi verus
 interior nemini est notus: ergo nec
 Nota.

AD II. Mundatio item interna & i-
 gnota est.

AD III. Id docet vbi sit Christus;
 non vbi Ecclesia. Vbi hæc est, ibi &
 Christus est; non semper contrâ. Dein,
congregati in Nomine meo, id est, Autorita-
 te mea Vicario relicta meo: non cui-
 cunque.

AD IV. Non prædicatio, sed Rece-
 ptio Verbi facit Deos; at hæc ignota est.
 Et Ecclesia fuit ante Scripturam; ideo-
 que notior, vt Testis huius, &c.

II. VSVS SACRAMENTORVM

non est Nota. 1. Quia, de hoc non li-
 quet inter Lutheranos & Calvinianos:
 &c quippe ideo separatos ab sese & aliis.
 2. Quia, Ecclesia est notior Vsu; hic e-
 nim pendet ab illa, ceu & Scriptura, 3.
 Quia, Corinthiorum Ecclesia erat vera;
 & tamen Synaxios vsum non sincerum
 habebat.

III. ORATIO & PSALMODIA
 non est Nota: Quia, est exterior & cō-
 munis: interior est ignota nobis.

IV. PERSEVERANTIA in Con-
 fessione fidei non est Nota: 1. Quia
 hæc tam est dubia quam prædicatio, 2.
 Vtus Sacramentorum. 2. Quia Lu-
 therani aiunt, eam ante Lutherum dis-
 cessisse in publico; sed latuisse in inuicibi-
 lem 3. Nulla Secta perseverauit: nec
 potuit.

NOTÆ VERÆ.

I. CATHOLICA: 2. Anti-
 quitas: 3. Duratio: 4. Mul-
 tudo credentium: 5. Succes-
 sio Episcoporum. 6. Doctrinæ
 Consensus: 7. Vnio mē-
 brorum: 8. Sanctitas Doctrinæ:
 9. Efficacia Doctrinæ. 10.
 Sanctitas vitæ. 11. Miracula.
 12. Prophetiæ donum. 13.
 Confessio aduersariorum. 14.
 Infelix exitus hæreticorum. 15.
 Felicitas Romano-catholico-
 rum. *Has multi reuocant ad quatuor*
 Vnam, Sanctam, Catho-
 cam, & Apostolicam, *iuxta Con-*
stitutionem

illum, Constantinopolitanum quas fugiunt
Sectarii.

QVÆSTIO XL.

ECCLESIAE Romano-catholicae
Notis quid veri subest?

LVTHERO-CALVINISTÆ videri, dici-
que affectant CATHOLICI; vt pleriq;
hæretici, teste *August. lib. contra epist. funda-
menti. c. 4.* nolque vocant Papistas, Roma-
nenses, Pontificolas, Idololatrias, Panico-
las. &c.

AVTOR. 1. Ante MC. annos Ro-
manensis idem fuit quod Catholicus,
teste *S. Ambr. in funebri Satyri.* 2. Et
Chry. hom. 33. in Acta, docet rectè nos vo-
cari ab Vniuersali Rectore Ecclesie, scil.
Papa. 3. *Cyillus Catech. 13. Si ueris
in urbem aliquam, non petas ubi sit Domus
Dei; nam & hæretici dicunt se habere: Sed,
ubi Catholica Ecclesia: id enim nomen huic
proprium est.* Ita Patres apud *B. Il. l. 4. de
Ecl. c. 4. Chryl. hom. 33. in Act.* Nobis
nullus vir nomen dedit, sed Fides ipsa. *Paz-
cianus epist. ad Sympronium: Christianus
mihi nomen est; Catholicus uero co-
gnomen: illud me nuncupat; istud ostendit.*

II. LVTHERO-CALVINISTÆ Catho-
licam oppugnant ANTIQVITATEM: vt,
1. Caluinus Inst. l. 4. c. 2. §. 3. Ex ea inui-
ctum peti argumentum nequit. Nam *Ismaël
senior Isaac;* & tamen eiectus est. 2. Mu-
tatio in Papatum non tota simul facta est, sed
paulatim irrepserunt errores, vt certum tē-
pus ostendi non possit. 3. Insignis tamen
deprauatio accidit sub annum 600. cū Pho-
cas Pape concessit titulum, *Caput Ecclesie,* &
aperuit Ecclesiam Pantheon. Ita *Magdeb.
& plerique Lutherani.* 4. *Caluinus in
praf. Inst. ait, Suam Ecclesiam non esse no-*

vam, sed Antiquissimam, à Christo funda-
tam; sed non visam diu, nunc apparuisse.

AVTOR. 1. Sicut Deus prior dia-
bolo; sic vera antiquior esse falsâ debet
Ecclesia. Nam, *Matth. 13.* prius semina-
tum bonum semen, quam zizania.

2. Et Catholica dicitur, quia omni
tempore durauit: Apostolica, quia ab
Apostolis fundata est.

3. Quia, in omni Nouatione religi-
onis demonstrari possunt, 1. *Autor,* 2.
Dogma, 3. *Tempus,* 4. *Locus,* 5. *Oppu-
gnator eius,* 6. *Cetus succrescens.* At ve-
ræ Ecclesie Autor est Christus (vn de ap-
pellamur) prædicare incipiens Euange-
lium anno XV. Imperii Tiberii, in lu-
dæa; contradicentibus Scribis, cum par-
uo cœtu Apostolorum. Nec vllam o-
riginem aliam nostram docere vnquam
possunt hæretici vlli; Nec autorem aliū:
Nec tempus certum nostræ defectio-
nis; Nec Locum: adeo Vniuersalis Con-
sensus cum vno Capite semper liquidò cō-
stitit: Nec vllum contra Romanos Cō-
cilium fuit celebratum legitimum, etsi
hæreticum: Nec Rom. Ecclesia vlli alte-
ri maiori seu minori adhæsit vnquam.

4. Hoc argumentum ab Antiquitate
S. Patribus temper fuit validum & inui-
ctum contra hæreticos.

DICO AD I. *Ismaël non fuit fi-
gura Religionis; Gal 4. Hec enim sunt
duo Testamenta, duo filii Abrahæ.*

AD II. Nec vlla hæresis facta est to-
ta simul; sed paulatim.

AD III. Ar post annum 670. cele-
bratum est Conciliū VI. generale, quod
ipsi hæretici faciunt permagni; vt par.
Et *Iustinianus senior,* annis ante Phoca
fere 100. vocauit Papam *Caput Ecclesie:*

Bb item-

itemque & Concilium Chalcedonense. Et Antichristus pugnabit contra omnes Deos; ergo aperiens Pantheon Papa non est Antichristus: Inuocatio autem Sanctorum fuit ante S. Gregorium: quod mendaciter negat Melancthon.

AD IV. August. lib 3 de Baptismo: Donatistarum Ecclesia si perit, unde ergo Donatus apparuit? 2. Fallumne istud Matth. 16. Porta inferi non proual & c. Matth. vlt. Ego uobiscum sum usque. & c. 3. Si latuit; aut fidem confitebatur; ergo manifesta fuit; aut non confitebatur; ergo Ecclesia Nulla fuit, Nam aiunt Luthero-caluinista Notam Ecclesie esse Confessionem. 4. Dein; gloriam Ecclesie mirificam fore predicarunt propheta; omnes mendaces forent, si latuisset. 5. Et semper haereses fuerunt; eaque ab Ecclesia vera segregata contra ipsam.

III. LUTHERO-CALVINISTAE de sua DVRATIONE male sperant. CALVINUS in praef. t. Cetech. Geneuenf. *De posteritate sic sum anxius, ut tamen vix cogitare audeam. Nisi enim Deus mirabiliter e caelo succurrerit, videre mihi videor extremam barbariem orbi impendere. Atque utinam non paulo post sentiant filij nostri, fuisse hoc verum potius vaticinium, quam coniecturam.* Quia sectam sciebat suam mere humanam esse. Sic & MAGDEBURGENSES in praef. Cent. 2.

LUTHERVS vix cepit anno 1517. iam Cinglius anno 1525. ab eo descivit: Anno 1527. Anabaptista plurimos ei abstraxerunt: Reliqui vix vlli puri remanserunt, vt Illyricus conuenerit in praef. Centur.

CALVINVS anno 1528. defecit a Cinglio, cum plerisque Helueticorum oppidis. Calvinista mox secti sunt in Libertinos in Gallia, Puritanos in Anglia, Trinitarios in Polonia,

Samofarenos in Transyluania: iam Armenios & Gomorrifas in Hollandia, in Mitiores per Palatiaatum Rheni.

AUTOR. Perstat DVRATIO Catholica. I. Quia est, Dan. 9. *Regnum, quod in aeternum non dissipabitur.* Act. 5. *Sic est ex hominibus Concilium hoc, aut opus, dissoluetur; si uero ex Deo est; non poterit dissolueri.* At haeretici, 2 Tim. 3. *Vtra non proficiant.* Aug. in Psal. 57. *Multa haereses iam emortuae sunt. Cucurrerunt in riuus suis, quantum potuerunt: decurrerunt, siccati sunt riuus; vix eorum memoria reperitur, vel quia fuerint.* E contra, Leo ferm. 1. de Apost. *Augetur persecutionibus Ecclesia: semper Dominus ager segetis disseminare vestitur, dum grana, quae singula cadunt, multiplicata nascuntur.*

2. Quia, ante Lutherum fuit solum Paganismus, Iudaismus, Mahumetalismus, Graeci Nestoriani, Hussita, & Romana Ecclesia: Et Lutherani fatentur apud nullos istorum veram Ecclesiam fuisse, ergo aut apud Romanam fuit; aut perit stirpis: quod fieri nequit.

IV. AMPLITUDO autem eius successiva omnes orbis oras comprehendit.

V. LUTHERO-CALVINISTAE nullam habent SUCCESSIONEM EPISCOPORVM ab antiquo.

IACANT tamen; 1. Legitimè vocati sumus à populo & magistratu ad Episcopatum; non intrinsecus sumus.

2. Papista fidem veram deseruerunt; ergo non sunt Episcopi amplius.

3. Caiphas successit antiquis Pontificibus tamen ab eo petierunt ordinationem Apostoli. Haec Brentius.

4. CALVINVS Instit. l. 4. c. 23. Non numeramus Episcopos Asiae, Africae, Aegypti; quia perit ibi ista successio.

5. Idem

3. Idem, In Græcia perstat Successio; nec tamen est vera Ecclesia.

AVTOR. SVCCESSTO EPISCOPORVM est apud Nos Omnino **APOSTOLICA**, index, Ecclesieque Nota. At apud Luthero-caluinistas nec Ordinatio est Episcoporum, minus Successio: ergo neque vera Ecclesia. Hoc ariete semper S. Patres euerterunt hæreses. 1. Nec enim potest Ecclesia esse sine Pastoribus, teste Scriptura & S. Patribus: Et ij semper habiti sunt pro legitimis foli, quorum Successio & Ordinatio ab Apostolis descendit: omnes alii fures, qui ascendunt aliunde. 2. Sicut enim in Lege Sacerdotium per carnalem generationem propagabatur; ita in Nouo Testamento, per Ordinationem: Vnde 1. Tim. 4. *Noli negligere gratiam, quæ in te est; quæ data est tibi cum impositione manuum Presbyteri* Prisci hæretici eo studiosius obseruabant Ordinationem; quo plus eos deficiebat Successio.

DICO AD I. Quomocunque facta fuerit Electio Episcopi; Ordinatio semper vna fuit siue similis, facta ab Episcopis. Hac carent hæretici hodierni.

AD II. Calumnia est; dein & controuersia; qua nil probatur.

AD III. Sacerdotium Aaronicum durauit solum ad vique Christum, vti temporale: Nouum Sacerdotiū Successionem habet Christo, non Caiphæ.

AD IV. Si perit ibi Successio, ergo & Ecclesia: at apud nos constat Successio; ergo & Ecclesia constat. Perit ibi quidem Successio particularium Ecclesiarum; at non eis perit Successio Vniuersalis Romæ.

AD V. Hæreses notoria in Græcia

interruperunt legitimam Successionem; sicut & in Septentrione.

VI. LVTHERO-CALVINISTÆ non habent **CONSENSVM DOCTRINÆ** cum S. Patribus; sed cum damnatis hæreticis.

DISSENTIUNT à S. Patribus **LVTHERRANI**, testibus Centuriatoribus, qui singulis Centuriis subtexunt catalogum Patrum, quæ nobiscum docent; vocantque *Nauos Patrum*. Vide *Bell. l. 4. de Eccl. c. 9.*

CALVINVS in Instit. passim faterur, oppugnans Nostra, se tibi repugnare Antiquitati. Vnde libero arbitrio, se nullum sequi, excepto Augustino: Quem & ipsum tamen mox reicit: Vt, de subiectione Christi sub Patre, & iam quoad Diuinitatem: De concupiscentia: De satisfactione.

CONSENTIUNT cum hæreticis damnatis per primos 700. annos: de quibus catalogizarant &c. Irenæus, Hier. Epiph. Philastrius, Augustinus, Theodosius, Damascenus, &c. Nam reuocauerunt damnatam hæresin: 1. Simonianam & Eunomianam, *de Sola fide*. 2. Florinianam, *Deum esse causam peccati*. 3. Origenis; *Adam perdidisse imaginem Dei*. 4. Pepuzianam, *de mulierum Principatu in Ecclesiasticis*: 5. Procli, *Concupiscentiam esse peccatum*. 6. Nouatianam; *de Pœnitentiæ contemptu*. 7. Sabelianam, *de Vna Persona in Trinitate*. 8. Manichæanam, *de seruo arbitrio*. 9. Donatistarum, *Ecclesiam solis consistere iustis: Visibilem perisse Eccles. Romouendas, aras, templa, Sacerd. &c.* 10. Aërianam, *contra homouesiam*. 11. Arianam, *de neglectu orationis pro defunctis*. 12. Vigilantii & Iconoclastarum, *de hogiomachia imaginum, reliquiarum, Sanctorum*. 13. Petrusbrusinam, *de idololatria Missæ*. 14. Iouinianam, *de baptizatorum impeccabilitate, contra ieiunium, de Virginitatis & Coniugii*

in *gij* equali merito. 15. Pelagianam; *Nasci infantes sine peccato originis, & omne peccatum actuali esse mortale.* 16. Nestorianam, *Duas in Christo personas esse: Et in aservata Eucharistia extra usum non esse Corpus Christi.* 17. Eutylianam; *in Christo unam esse naturam.* 18. Lampe-tianam, *Vota monastica non obligare.* 19. Xenaianam *Petræ: Christi & Sanctorum imagines non venerandas.* 20. Sacramentariorum; *Christi carnem non esse in Eucharistia; sed solam figuram seu Efficaciã.*

VII. LUTHERANI & CALVINIANI, vt in multis confitent, in multis tamen mirifice dissentiunt: adeo nullam habent VNI-ONEM MEMBRORVM, seu vno cum Capite, seu inter sese.

1. LUTHERVS lib de Votis monast. *Mendacia certius dignoscere non potest, nisi quanto sit metipsis contraria sunt. A Deo enim ita ordinatum est, vt impii semper seipos confundant.* Ioann Cochleus in Septici-pite colligit LUTHERI contradictiones, de quæ articulo vno 36. sententias; 2. Confessionem Augustanam toties ecegerunt, vt ipsi nec in nunc, quæ vera sit, teste Harmonia Fabritii. 3. Lutherani vix dum nati, simul scissi sunt in Anabaptistas, Confessionistas, Sacramentarios, &c. quorum odia pugnaque vide in Bell. l. 4. de Eccl. c. 10.

CALVINVS in *præfat. Instit.* ait, mirum non esse, si è sua religione mox orientur sectæ contrariæ; nam id & Apostolorum accidisse Ecclesiæ; è qua prodierunt Simoniani, Nicolaitæ, &c. Sathan enim semper bono seminizania superseminat. 2. In *Instit. l. 4. c. 13. §. 14.* Ex Vnionem mutua Papistatum liquet, non veram eorum esse Ecclesiam: tot enim sunt Schismata, quot monasteria, olim Monachi ad Ecclesias Ordinariorum concurrerant; iam monasteria singula propriũ habent altare. 3. Sectas habent Thomistarum, Scotistarum, &c.

AUTOR. Mirifica semper VNI-ONEM MEMBRORVM & vno cum Capite, & Inter sese extitit in Ecclesia vera. Adeo omnes retro sæculorum Scriptores, tot

tamque diuersarum nationum ac linguarum; tot & Pontificum, & Conciliorum Decreta, & dogmata, contra tot hæreses, Schismata, morumque corruptelas ac rituum, &c. semper contentorunt, vt hodieque: Quia omnes sensusuum sensui vnus Capitis subiecerunt; & inter sese Vnum sentire. Vide Bell. l. 4. c. 10. *Nec enim, 1. Cor. 14. dissensionis est Deus, sed pacis.* Et Matth. 12. *Omne regnum in se diuisum desolabitur.*

DICO AD I. Ecclesiæ veræ doctrina per se gignit Vnionem; hæresis vero per se parit diuisionem. Et in Ecclesia est norma componendi dissensionem subortam, determinante vel Papa, vel Concilio: pertinaces autem eiicente, vt hæreticos: At apud hæreticos non est regula modusque conciliandi, vel eiicendi, vel terminandi lites.

AD II. Mendacium est, Monachos olim semper in parochiis synaxes egissent, nam & proprias aras & sacra habuerunt, vt hodie monasteria. Nec ea sunt Schismata, cum aræ materialiter plures sint, formaliter vnæ.

AD III. Scholastici non dissentunt in rebus fidei, sed adiaphoris: sicut hæretici; quorum lites de articulis fidei vide in Hosio libr. I. contra BRANTIVM, &c.

VIII. LUTHERO-CALVINISTIS nulla est SANCTITAS DOCTRINÆ. 1. Lutherani uelunt spiritum precum; & tamen fides eorum nullam Orationem Dominicam; Nam si credo, Nullum mihi habere peccatum, mentior orans, *Dimitte nobis debita nostra &c.*

CALVINISTÆ sciunt, Anabaptistas etiam credere, se esse iustos; & tamen eos damnant, negantque posse iustificari, nisi conuertantur. Item docent, *Omnia absoluta necessitate enenire; Deum esse causam peccatorum;* Luthero-

Lutherani verò ab hoc abhorrent pluri-
mi.

AVTOR. Ecclesia S A N C T A est: quia professio eius est Sancta seu Fidei, seu Morum: adeo Ps. IIS est *Lex Domini immaculata, testimonium fidele, preceptum Domini illuminans.* Sola igitur ea est Vera: alia nulla, seu Paganorum, seu Philosophorū, seu Mahumetistarū, seu Iudæorum, seu Hæreticorum, seu Lutheo-calvinistarum: ob compura quæ continēt absurda. *Bell. l. 4. c. 11.* At verò, Aug. l. 2. Ciuit. c. 28. *Nihil in Christianis Ecclesiis turpe & flagitiosum spectandum, imitandū, preponitur: ubi veri Dei aut precepta insinuantur; aut miracula narrantur, aut dona laudantur, aut beneficia postulantur.*

IX. EFFICACIA DOCTRINÆ nota est Ecclesie, per eam omnes orbis oras conuertentis; testibus ipsis Centuriatoribus ordine sæculorum: de sua Nouitate nil tale valentibus memorare.

X. DOCTORVM in Ecclesia vera S A N C T I T A S minifica est: vt Bernardum, Dominicum, Franciscum ipsi fateantur sanctos fuisse, Lutherus *l. de Captiuit. Bib. c. 2.* Melanchthon, *in Apologia. ut. 5 & 27.* At hæresiarcharum susperbia fuit semper non ferenda: Inprimis Lutheri & Lutherani populi, testibus ipsis Lutheranis. *Bellarminus lib. 4. cap. 13.*

XI. LUTHERO-CALVINISTIS nulla est M I R A C V L O R V M G L O R I A.

LUTHERVS, teste Starbulo tentauit de sua discipula demonem eicere; at periculum erat, vt ipse pene occideret. Nescium in Albi subuectum nisebatur vanis inuentionibus cessare; at mortuo canebat, teste Cochleio *in Actu Lutheri anno 1523.* Sic an. 1558,

in finibus Poloniz Mattheus prædicans persuasum, vt se mortuum fingeret, ve è mortuum efficit, testibus *Lindano in Dubitanio, Alano Capo l. 6. Dial.*

Similem attentationem Caluini testatur *Bolsesus in vita eius cap. 13.* Iniuriam, ait Caluinus, faciunt nobis, qui miracula exigunt; cum Doctrina nostra sit perantiqua, & Apostolorum ac Martyrum confirmata miraculis: Nec Baptista patrauit vlium miraculum; *Ioann. 10.*

AVTOR. Ecclesia vera Luxit, Lu-
cetque M I R A C V L I S veris; quæ ad no-
uam olim fidem necessaria erant, & suf-
ficientia ad insignem demonstratiōem.
1. Teste S. Scriptura de Moyse, Iosue,
Helia. &c. de Christo, Apostolis. &c. 2.
Nulla secta vilo claruit vnquam miracu-
lo teste. *Bell. c. 14.*

XII. LUTHERO-CALVINISTIS
nullum est P R O P H E T I Æ D O -
N V M.

LUTHERVS se ipse iactauit prophetam & Heliam Germanicum, teste Cochleio anno 1525. Prædixit anno 1524, si duos adhuc prædicaret annos, fore vt euasceret Papa, Cardinales, Episcopi, Monachi, turres, campanæ, Messæ prædicauit fere XXII. annis post, mortui anno 1546. & illi sunt, eruntque. 2. Thomas Mancerus se Gedeonem venditauit; rusticos in arma vocauit; prædixit v. etoriam certam, globosque manuâ se excepturum. At illi cæsi, captus ipse securi percussus est. 3. Anno 135. dixerunt diem iudicii instare; a-
gri, arataque cessant; dictus adest dies; sed non iudicis nisi de sua falsitate. Teste Cochleio.

CALVINVS sua, sibi fata cecinit; vt supra ostendi.

AVTOR. In Romana Ecclesia sole
clarior viget Prophetia, gratis data.

XIII. LUTHERI, lib. contra Anabaptistas, C O N -
F E S S I O est. *Fatemur plurimum esse boni Christiani; imò omne bonum Christianum; atque illinc ad nos deuenisse. Quippe fatemur, in Papatu veram esse Scripturam S. Verum baptismum, verum Sacramentum altaris, Veram Clouis ad remissionem peccatorum, verum prædicandi officium, verum Catechismum. Dico insuper sub Papatu veram Christianitatem, imò verum nucleum Christianitatis esse.*

CALVINVS *Inst. c. 10. §. 17.* S. Bernardum *Pium Scriptorem. &c.*

Cc 3 Av.

AVTOR. Vera est CONFESSIO de Veritate Ecclesiae Romanae, Ethnicorum, Iudaeorum, Haereticorum, Turcarum. &c.

XIV. LUTHERO-CALVINISTARVM, omniumque hostium Ecclesiae, infelix temper exitus fuit.

XV. Felix autem Prosperitas, cum Deo, Ecclesiae verae fuit, est, erit.

VII. DE CLERICIS.

QUESTIO XLI.

Rectene hi Clerici, isti Laici appellantur?

LUTHERO-CALVINISTAE, quod rem Latinet, haud negant, ministerium Verbi & Sacramentorum non ex aequo ad omnes pertinere: vocem tamen Cleri auersantur.

LUTHERVS lib. de abroganda Missa priuata, par. 1. *Quod nostra translatio habet: Non dominantes in Cleris, interpretis incuria fuit, qua facti, in Clerum hoc loco intelligerent, quos nunc à Laicis discretis in pia hominum traditio. Infra. Hoc dixisse contenti sumus: Christianum populum esse simplicem, in quo prorsus nulla secta, nulla differentia personarum, nullus Clericus, nullus Laicus, nullus vnicuique, nullus rufus, nullus Monachus esse debeat.*

CALVINVS Instit. l. 4. c. 4. §. 9. *Hac appellatio aut erroris, aut certe ex praua affectione nata est: cum tota Ecclesia Clerus, id est, haereditas Domini, à Petro dicatur: Idem ad 1. Pet. 5. Utinam Patribus nunquam venisset in mentem, ut hac voce uterentur. Gal. 3. Omnes enim vos vnum estis in Christo Iesu.*

AVTOR. I. Distinctio Clericorum & Laicorum est omnino Christi, loa. 15. *Ego elegi vos, scilicet turba.* 2. Est Apostolica, 1. Pet. 5. *Non Dominantes in Cleris.* 3. Est Canonica in descriptis à S. Cle-

mente Canonibus Apostolorum, Can. 3. 12. 15. 4. Est ea antiquissimorum Patrum, & Conciliorum: apud Bellarm. lib. de Clericis c. 1.

II Vnitatis & Simplicis populi Christiani est, quae describitur Eph. 4. *Vnum Dominus, una fides, unum baptisma, unus Deus & Pater omnium.* Vt vnum dicant, idem sentiant, & non sint in eis schismata. Haec simplicitas procul à Luthero caluinistis exulat. 2. Nec Cleri & Populi distinctio cum Vnitate ea pugnat magis, quam membrorum diuersitas Corporis Vnitate. 1. Cor. 12. *Si totum corpus oculus; ubi auditus? &c. Et si omnia essent unum membrum, ubi Corpus? Non autem multa sunt membra, vnum autem corpus.* 3. S. Petrus uce, Cleri, allude ad Leuitas, Deut. 18. Num. 18. à quibus fors natiuitatis transit ad Christianos sorte Electionis.

SVASIONES contrariae ex his conuertunt vtrò.

QUESTIO XLII.

Ius Eligendi, Ordinandi, Pastores, seu Ministros estne Populi, an Episcoporum?

LUTHERVS lib. de potest. Papae Hydrus & Centuriatores, Brentius, & Kemnerus &c. Itemque CALVINVS Instit. l. 4. c. 14. §. 15. *Habemus esse hanc Legitimam ex Verbo Dei Ministri vocationem.* 1. *Ubique populi consensu & approbatione creantur, qui fuerint idonei.* 2. *Praesertim autem Electionem debent Pastores: ne quid per leuitatem, vel per mala studia, vel per tumultum à multitudinis peccetur.* Volunt igitur: *Vocare & Eligere Populi esse, iure diuino; non Papae, non Principis, non Canonicorum:* 1. *Ordnare*